

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

„RUDNICI BOKSITA“ D.O.O. POSUŠJE

za 2017. godinu

Broj: 01-02-09-14-4-5-1415-5/17

Sarajevo, juni 2018. godine

SADRŽAJ

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA.....	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	2
II.	KRITERIJI ZA REVIZIJU	4
III.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	6
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	7
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	8
6.1	BILANS USPJEHA	8
6.1.1	Prihodi	8
6.1.1.1	Poslovni prihodi.....	8
6.1.1.2	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti zaliha	8
6.1.2	Rashodi	9
6.1.2.1	Poslovni rashodi	9
6.1.2.2	Troškovi plata i ostalih ličnih primanja.....	9
6.1.2.3	Troškovi proizvodnih usluga.....	11
6.1.2.4	Nematerijalni troškovi.....	11
6.1.2.5	Ostali rashodi i gubici.....	12
6.1.2.6	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	12
6.1.3	Finansijski rezultat	12
6.2	BILANS STANJA.....	12
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	12
6.2.2	Tekuća sredstva	14
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji.....	14
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	15
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	15
6.2.3	Kapital.....	15
6.2.4	Obaveze	16
6.2.4.1	Kratkoročne obaveze.....	16
6.2.5	Popis sredstava i obaveza	17
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	17
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	18
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	18
7.	JAVNE NABAVKE.....	18
8.	SUDSKI SPOROVI	19
9.	KOMENTAR.....	19
IV.	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	20
	Bilans uspjeha.....	21
	za period 01.01. – 31.12.2017. godine.....	21
	Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine.....	23
	Izvještaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2017. godine	25
	(INDIREKTNA METODA)	25
	Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2017. godine.....	27

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Društva „Rudnici boksita“ d.o.o. Posušje za 2017. godinu, koji obuhvataju Bilans stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda, Bilans uspjeha - Izvještaj o ukupnom rezultatu za period, Izvještaj o novčanim tokovima - Izvještaj o tokovima gotovine, Izvještaj o promjenama na kapitalu i Bilješke uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva „Rudnici boksita“ d.o.o. Posušje odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Bilješkama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji Društva „Rudnici boksita“ d.o.o. Posušje ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom:

- Popisom imovine i obaveza nije utvrđeno stvarno stanje, a samim tim nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako nalaže član 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Zbog navedenog, ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat, koji je uvećan za 140.795 KM (višak zaliha), jer nije izvršeno usklađivanje vrijednosti zaliha, kako nalaže MRS 2 – Zalihe (tačka 6.2.2.1. i 6.2.5 Izvještaja);

2. Na dan 31.12.2017. godine Društvo nije izvršilo mjerenje nadoknadive vrijednosti sredstava u skladu sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje imovine. Posljedica navedenog je da se knjigovodstvena vrijednost, nekretnina, postrojenja i opreme u upotrebi i investicija u toku, može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda, te da finansijski izvještaji nisu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, MRS i MSFI (tačka 6.2.1 Izvještaja).

Mišljenje s rezervom

Prema Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje s rezervom, finansijski izvještaji Društva „Rudnici boksita“ d.o.o. Posuđje, prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i kapitala na dan 31.12.2017. godine, rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- Skupština Društva nije razmatrala Godišnji obračun, Plan poslovanja, Izvještaj o radu, što je bila obaveza u skladu sa članom 335. Zakona o privrednim društvima i članom 6. Zakona o javnim preduzećima u FBiH. Također, Nadzorni odbor, ni Uprava nisu vršili saziv Skupštine, što je bila obaveza najmanje jednom godišnje, kako nalaže član 336. Zakona o privrednim društvima (tačka 4. Izvještaja).

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima Društva „Rudnici boksita“ d.o.o. Posuđje, sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva „Rudnici boksita“ d.o.o. Posuđje, je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Društva „Rudnici boksita“ d.o.o. Posuđje za 2017. godinu, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za negativno mišljenje :

1. Društvo je usluge prevoza rude 532.810 KM, usluge održavanja vozila i nabavku rezervnih dijelova za vozni park 41.764 KM, te usluge bušenja za istraživanje boksita 98.449 KM, vršilo bez provođenja odredbi Zakona o javnim nabavkama (tačka 7. Izvještaja);
2. Doprinosi za penzijsko invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti u ukupnom iznosu od 1.227.511 KM iz perioda 2013., 2014. i 2015. godine nisu plaćeni, niti su poduzete bilo kakve aktivnosti u cilju izmirivanja istih, što nije u skladu sa članom 11. Zakona o doprinosima i članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa (tačka 6.2.4.1. Izvještaja).

Negativno mišljenje

Prema našem mišljenju, zbog značaja stavki opisanih u Osnovi za negativno mišljenje, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Društva „Rudnici boksita“ d.o.o. Posušje za 2017. godinu nisu u skladu, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Sarajevo, 08.06.2018. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl.oec.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriterij za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o ruderstvu FBiH;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o platama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Opšti kolektivni ugovor za teritoriju FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.

III. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Društvo „**Rudnici boksita**“ d.o.o. Posušje (u daljem tekstu Društvo) osnovano je 1957. godine. U početku je rudnik bio u sastavu rudnika „Mostar“, a sedamdesetih godina u sastavu mostarskog Aluminija. Godine 1988. godine dolazi do izdvajanja, te postaje samostalno preduzeće. U tom razdoblju, dolazi do formiranja mostarske Glinice koja otkupljuje rudu, koja se do tada izvozila u Njemačku. U sudskom registru Društvo je registrovano za obavljanje poslova vađenja rude boksita i u 100% -om je vlasništvu Županije Zapadnohercegovačke, sa osnovnim upisanim kapitalom od 2.000 KM.

Način rada Društva utvrđen je Pravilnikom o radu, na koji je Nadzorni odbor dao saglasnost 28.09.2005. godine. Pravilnikom nije utvrđena organizacija i sistematizacija radnih mjesata, niti je definisan broj radnih mjesata. Na dan 31.12.2017. godine u Društvu je bilo 48 zaposlenika. Tokom 2017. godine primljena su 2 zaposlenika, a za 3 zaposlenika je prestao radni odnos.

Organi upravljanja u Društву su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava koju čine direktor i tehnički direktor.

Upravu Društva čini direktor Petar Petrić, imenovan dana 26.08.2015. godine na funkciju vršioca dužnosti na period od četiri godine.

Skupštinu Društva čine članovi Vlade Županije Zapadnohercegovačke, koji u 2017. godini nisu održali nijednu sjednicu.

Nadzorni odbor se sastoji od pet članova i čine ga: Velimir Markota-predsjednik, Marinko Bakula, Ante Jurišić, Kristina Zlomislić i Ivan Lončar kao članovi, imenovani Rješenjem Vlade Županije Zapadnohercegovačke 11.06.2012. godine. Navedenim Rješenjem, Nadzorni odbor je privremeno imenovan na period od 6 mjeseci, a najduže do okončanja konkursa za konačno imenovanje. Vlada Županije Zapadnohercegovačke je Rješenjem od 16.12.2013. godine umjesto člana Ivana Lončara imenovala privremenog člana Nadzornog odbora Tatjanu Miličević. Konkurs nikad nije proveden, a „privremeni“ Nadzorni odbor u istom sastavu djeluje i danas. **Navedeno nije u skladu sa članom 20. Statuta Društva, kojim je određeno da se članovi nadzornog odbora biraju na mandat od četiri godine.**

Društvo u skladu sa članom 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, nema obavezu uspostaviti Odjel interne revizije, ali nema ni formiran Odbor za reviziju, što je obaveza u skladu sa naprijed navedenim članom Zakona.

Sjedište Društva je u Posušju, u ulici Bana Ivana Mažuranića 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva „Rudnici boksita“ d.o.o. Posušje za 2017. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja plana. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od decembra 2017. godine do marta 2018. godine, sa prekidima.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) prvi put vrši finansijsku reviziju Društva.

Reviziju finansijskih izvještaja Društva za 2016. godinu izvršila je revizorska kuća „Revident“ d.o.o. Grude i dala pozitivno mišljenja na finansijske izvještaj.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Organizaciona struktura utvrđena je Stautom, ali Pravilnikom o radu nije utvrđena organizacija i sistematizacija radnih mjeseta, niti je definisan broj radnih mjeseta.

Iako je Društvo donijelo određeni broj internih akata i pisanih procedura, nije uspostavljen odgovarajući sistem internih kontrola u svim procesima poslovanja. Društvo nema usvojene Računovodstvene politike kojima bi se uredili poslovni procesi poslovanja koji bi bili prilagođeni specifičnostima Društva.

Također, donesena interna pravila i procedure nisu detaljno uredile kontrolno okruženje, procjenile rizike, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, te praćenje i procjenu uspješnosti postavljenih kontrola što za posljedicu ima da sistem internih kontrola nije uspostavljen u svim procesima poslovanja i to u dijelu: računovodstvene usluge izrade završnog računa i finansijskih izvještaja vrši vanjska agencija za knjigovodstvo na osnovu dostavljene dokumentacije; nije sistemski riješeno vođenje zaliha (materijalno i finansijsko knjigovodstvo); nije vršena procjena vrijednosti stalnih sredstava; zalihe nisu vrednovane u skladu sa MRS 2- Zalihe; Društvo nema vlasništvo nad svim nekretninama koje koristi i koje su iskazane u poslovnim knjigama; odredbe Zakona o javnim nabavkama nisu dosljedno primjenjivanje; popis imovine i obaveza nije izvršen u skladu sa zakonskim propisima; iskazani kapital u finansijskim izvještajima nije usaglašen sa kapitalom iskaznim u sudskom registru; Pravilnik o radu i Pravilnik o platama nisu usklađeni sa Zakonom o radu.

Za naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Godišnji obračun, Plan poslovanja, Revidirani plan poslovanja i Izvještaj o radu i poslovanju, nisu razmatrani od strane Skupštine Društva, što je bila obaveza u skladu sa članom 335. Zakona o privrednim društvima i članom 6. Zakona o javnim preduzećima u FBiH. Također, Nadzorni odbor, ni Uprava nisu vršili saziv Skupštine, što je bila obaveza najmanje jednom godišnje, kako nalaže član 336. Zakona o privrednim društvima .

Kako smo naveli u uvodnom dijelu, Odbor za reviziju nije formiran, što je bila obaveza u skladu sa članom 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Društvo nije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH² odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, niti je sačinilo godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2017. godinu.

Preporuke:

- ***Skupština, Nadzorni odbor i Uprava dužni su ovlaštenja i obaveze vršiti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima u FBiH .***
- ***Odbor za reviziju formirati u skladu sa članom 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH;***
- ***Sistem internih kontrola uspostaviti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.***

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Trogodišnji plan rada za period 2017.- 2019. godina Uprava Društva izradila je u februaru 2017. godine, a Nadzorni odbor ga je usvojio tek 15.01.2018. godine. Plan rada za 2017. godinu, iako sačinjen na osnovu trogodišnjeg Plana, na prijedlog Uprave, Nadzorni odbor usvojio je 16.02.2017. godine. Trogodišnji Plan sačinjen je u skladu sa Statutom, Procedurom za donošenje plana rada, Geološkim elaboratom sa dodatnim istraživanjima ležišta, te pokazateljima poslovanja iz prethodnih godina.

Plan rada za 2017. godinu sastoji se od: finansijskog plana, fizičkog plana, dinamičkog plana otpreme rude, te radne snage i planirane mehanizacije.

Uprava Društva je u decembru 2017. godine sačinila Prijedlog Rebalansa Plana rada, koji je Nadzorni odbor usvojio 14.03.2018. godine, a razlog donošenja istog bio je smanjena prodaja boksite preduzeću „Alumina“ d.o.o. Zvornik, manje ostvaren prihod i dobitak tekuće godine u odnosu na Plan.

Osnovne ekonomske kategorije planirane su u sljedećim vrijednostima:

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2016. god.	Plan za 2017. god.	Rebalans Plana za 2017.god.	Ostvareno u 2017. god.	Indeks (6/3)	Indeks (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Prihodi	8.221.502	5.400.200	5.248.418	5.617.146	68	107
II	Rashodi	7.498.407	5.009.268	5.476.338	5.568.142	74	101
III	Dobit prije poreza (I-II)	723.095	390.932	227.920	49.004	7	21

U 2017. godini iskazan je ukupan prihod 5.617.146 KM, što je u odnosu na Rebalans plana manje za 368.728 KM. Rashodi u 2017. godini iskazani su 5.568.142 KM i na nivou su planiranih Rebalansom.

Društvo je u 2017. godini iskazalo manje prihoda za 2.604.356 KM i rashoda za 1.930.265 KM u odnosu na 2016. godinu. Razlog smanjenja je što je Društvo u prethodnoj godini prodavalo boksit „Alumini“d.o.o. Zvornik, koja bi ga prerađivala u glinicu za potrebe „Aluminij“-a d.d. Mostar. Međutim, Društvo nije moglo naplatiti svoja potraživanja za prodani boksit, te je ostala mogućnost da kupe glinicu od „Alumine“d.o.o. Zvornik i prodaju je „Aluminij“-u d.d. Mostar. „Alumina“ je u ovom slučaju bila i kupac i dobavljač, a Društvo je naplatu potraživanja izvršilo putem kompenzacije. Navedeno je uticalo da su prihodi i rashodi u 2016. godini bili značajno uvećani.

Praćenje izvršenja Plana poslovanja vrši Uprava zajedno sa Finansijskim sektorom.

Uprava Društva izvještava Nadzorni odbor najmanje dva puta godišnje, po izradi polugodišnjeg i godišnjeg obračuna za prethodnu poslovnu godinu.

Godišnji finansijski izvještaji sačinjeni su u skladu sa važećim zakonskim propisima i u propisanom roku dostavljeni nadležnim organima.

¹ „Sl. novine FBiH“ broj: 38/16;

² „Sl. novine FBiH“ broj: 06/17;

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

	01.01. - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
PRIHODI	5.617.146	8.221.502
Poslovni prihodi	5.476.338	7.554.620
Prihodi od prodaje roba	-	3.406.341
Prihodi od prodaje učinaka	5.329.302	4.118.846
Ostali poslovni prihodi	147.036	29.433
Ostali prihodi i dobici	10	650.841
Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti zaliha	140.795	-
Prihodi po osnovu ispravke greške iz ranijih godina	3	16.041

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su 5.476.338 KM, a čine ih prihodi od prodaje učinaka i ostali poslovni prihodi.

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su 5.329.302 KM, a odnose se na prihode od prodaje boksita za dva kupca „Alumina“ d.o.o. Zvornik i „Prvo Plinarsko društvo“ d.o.o. Sarajevo. Izvršen je javni poziv na koji su se javila dva navedena preduzeća. Cijena boksita utvrđuje se na osnovu bazne cijene (cijena koštanja uvećanja za maržu), a koja se naknadno koriguje u odnosu na kvalitet boksita, odnosno učešće baznih parametara (AL_2O_3 , SiO_2 CaO, ZnO, i vlage) u kvaliteti boksita. Količina i kvalitet isporučenog boksita mjeri se na vagi odnosno laboratoriji u krugu „Alumine“ d.o.o. Zvornik za oba kupca. Ugovorena cijena boksita za „Aluminu“ d.o.o. je 54 KM/t, franko Mostar utovareno u željezničke vagone, a utovareno u kamione 52 KM/t, dok je cijena za „Prvo Plinarsko društvo“ d.o.o. 52 KM/t, franko Mostar utovareno u vagone, odnosno 50 KM/t utovareno u kamione. Društvo je u toku 2017. godine isporučilo 77.483 tone boksita i ostvarilo prosječnu prodajnu cijenu 68,75 KM, što ukazuje da je isporučen kvalitetan boksit, te da su na ugovorene bazne cijene obračunate premije (a ne penali), kako je definisano sklopljenim ugovorima.

Ostali poslovni prihodi iskazani su 147.036 KM i odnose se na prihode od subvencija 82.000 KM, prihode od izdavanja objekata u zakup 24.154 KM i prihode od prodaje stalnog sredstva 40.788 KM. Prihodi od subvencija odnose se na učešće Županijskog Ministarstva gospodarstva radi istraživanja novih nalazišta boksita na lokalitetu Vučipolje i Mratnjača.

6.1.1.2 Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti zaliha

Prihodi iz osnova usklađivanja zaliha iskazani su 140.795 KM i odnose se na usaglašavanje stanja zaliha iskazanih u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Naime, popisom je konstatovan višak zaliha eksploziva, goriva i maziva kao i zalihe rezervnih dijelova, **što ukazuje na zaključak da ne postoji adekvatna povezanost i usklađenost materijalnog i finansijskog knjigovodstva** (što je šire pojašnjeno u tačkama 6.2.2.1 i 6.2.5 Izvještaja).

6.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi 5.568.142KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.930.265 KM ili 26%, a čine ih:

	01.01.-31.12.2017.	01.01.-31.12.2016.
RASHODI	5.568.142	7.498.407
Poslovni rashodi:	5.248.418	7.430.199
Nabavna vrijednost prodate robe	-	3.354.429
Materijalni troškovi	1.379.351	949.619
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	1.510.225	1.534.921
Troškovi proizvodnih usluga	1.385.321	935.634
Amortizacija	419.254	391.539
Nematerijalni troškovi	164.997	124.057
Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	389.270	140.000
Finansijski rashodi	522	62
Ostali rashodi i gubici	316.980	22.000
Rashodi iz osnova promjene rač.politika i ispravki greš.iz ran.perioda	2.222	46.146

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani 5.248.418 KM, sastoje se od: materijalnih troškova 1.379.351 KM, troškova plata i ostalih ličnih primanja zaposlenih 1.510.225 KM, troškova proizvodnih usluga 1.385.321 KM, amortizacije 419.254 KM i nematerijalnih troškova 164.997 KM i smanjenje vrijednosti zaliha učinaka 389.270 KM.

6.1.2.1.1 Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su 1.379.351 KM i u direktnoj su vezi sa ostvarenim prihodom po osnovu obavljanja redovne djelatnosti, a čine ih: utrošena energija i gorivo 1.106.509 KM (od čega su najznačajniji troškovi nabavke goriva za radilišta 650.545 KM i troškovi eksploziva 375.826 KM); utrošeni rezervni dijelovi čija vrijednost ulazi u cijenu koštanja učinaka 248.614 KM, te utrošene sirovine i materijal za izradu učinaka 24.228 KM (utrošen materijal na radilištu, potrošni materijal za čišćenje i održavanje kancelarija i troškovi kancelarijskog materijala).

6.1.2.2 Troškovi plata i ostalih ličnih primanja

U okviru poslovnih rashoda značajni su izdaci za plate i naknade plata, a njihova struktura je:

Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih	1.510.225
Troškovi plata i naknada plata	1.198.656
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	8.484
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	228.237
Troškovi naknada članovima Nadzornog odbora	17.544
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima (ugovori o djelu)	57.304

Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih iskazani su 1.510.225 KM. U okviru istih najveći su troškovi plata i naknada plata zaposlenih 1.198.656 KM, a čine ih: neto plate, sve vrste doprinosa, porez na dohodak, naknade plata za vrijeme godišnjeg odmora i ostale naknade koje se plaćaju u skladu sa usvojenim aktima.

U Društvu, obračun i isplata plata i naknada vrše se na osnovu Pravilnika o radu iz septembra 2005. godine i Pravilnika o platama, dodacima i naknadama plate i ugovora o radu iz septembra 2012.godine kojim su regulisane plate zaposlenih, osnovna i najniža neto plata, koeficijenti po grupama složenosti poslova, dodaci na platu, naknade plata, dodatna primanja i naknade koje terete troškove poslovanja. **Društvo nije izvršilo usklađivanje Pravilnika o radu sa Zakonom o radu³ donesenim u oktobru 2016.**

³ „Sl. novine FBiH“, broj: .26/16;

godine, niti je ponudilo radnicima ugovore o radu usklađene sa navedenim Zakonom, što je bila obaveza u skladu sa članom 178.t.(1) istog Zakona.

Obračun i isplata plata vrši se u Finansijskom sektoru. Osnovna plata za rad zaposlenika u redovnom radnom vremenu proizvod je broja sati efektivnog rada u toku mjeseca, najniže neto satnice i pripadajućeg koeficijenta složenosti poslova.

Preporuka:

- **Uskladiti Pravilnik o radu sa Zakonom o radu, te ponuditi radnicima ugovore o radu usklađene sa navedenim Zakonom.**

Ugovorenata osnovna mjesecna plata direktora obračunava se u skladu sa Pravilnikom o platama, dodacima i naknadama plate primjenom koeficijenta 4,00. Najviša neto plata isplaćena u Društvu u 2017. godini je plata Direktora u iznosu 1.921 KM, a najniža 642 KM (plata stražara), dok je prosječno isplaćena neto plata na nivou Društva iznosila 1.124 KM.

Troškovi službenih putovanja zaposlenih iskazani su 8.484 KM, a odnose se na troškove dnevica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu. Visina dnevica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu isplaćuje se na način propisan za federalne organe uprave. Putni nalozi pravdaju se u predviđenom roku.

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iskazani su 228.237 KM, a čine ih:

	31.12.2017.
TROŠKOVI OSTALIH PRIMANJA I NAKNADA ZAPOSLENIH	228.237
Topli obrok	146.607
Prevoz radnika na posao i sa posla	45.955
Regres za godišnji odmor	18.800
Otpremnine	6.500
Pomoći i naknade po raznim osnovama	10.375

Naknade za topli obrok iskazane 146.607 KM obračunavale su se na osnovu Odluke direktora o isplati toplog obroka za 2017. godinu u visini od 8 KM dnevno.

Naknade za prevoz na posao i sa posla iskazane su 45.955 KM, a obračunavaju se tako što zaposlenicima, kojima nije osiguran prevoz na posao i sa posla, a čije mjesto stanovanja od mesta rada udaljeno najmanje dva kilometra, pripada naknada ili mjesecna karta za troškove prevoza u visini mjesечne karte gradskog, prigradskog ili međugradskog prometa, a u skladu sa Pravilnikom o radu.

Naknada zaposlenim za godišnji odmor (regres) u 2017. godini iskazan je 18.800 KM, a isplaćen je u visini od 400 KM po zaposleniku, u skladu sa Odlukom direktora Društva.

Naknade za otpremnine prilikom odlaska u penziju iskazane su 6.500 KM, a obračunavaju se u visini od tri prosječne plate radnika isplaćene u prethodna tri mjeseca, odnosno tri prosječne isplaćene neto plate isplaćene u Društvu, ako je to za radnika povoljnije. U 2017. godini pravo na penziju ostvarila su dva zaposlenika.

Naknade zaposlenim po raznim osnovama iskazane su 10.375 KM, a odnose se na novčane pomoći u slučaju smrti ili teže bolesti radnika, a isplaćuju se u skladu sa Pravilnikom o radu i Odlukom direktora Društva.

Naknade Nadzornom odboru iskazane su 17.544 KM, a odnose se na isplate naknada članovima Nadzornog odbora, te pripadajućih poreza i doprinosa. U skladu sa Rješenjem o imenovanju, Zakonu o porezu na dohodak⁴, Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dohodak⁵, obračunava se i isplaćuje mjesecna naknada članovima Nadzornog odbora. Predsjedniku Nadzornog odbora isplaćuje se mjesecna naknada u visini od 300 KM, a članovima po 200 KM.

Troškovi naknada po osnovu ugovora o djelu iskazani su 57.304 KM i čine troškove po osnovu trinaest zaključenih ugovora o djelu i pripadajućih zakonskih obaveza. Ugovori su zaključivani za obavljanje povremenih poslova za potrebe Društva kao što su: geolog, angažiranje pravnika za

⁴ „Sl. novine FBiH“ broj: 10/08, 09/10, 44/11, 7/13, 65/13;

⁵ „Sl. novine FBiH“ broj: 67/08;

obavljanje postupaka javnih nabavki, stražari, vozač, provjere znanja kontrolnog ispita palitelja mina i polaganja stručnog ispita iz oblasti rudarstva i slično.

Budući se radi o poslovima čije obavljanje zahtjeva stalnost i čine redovnu djelatnost, treba se zaključiti ugovor o radu na neodređeno, odnosno određeno vrijeme.

Preporuka:

- **Preispitati opravdanost zaključivanja ugovora o djelu za poslove koji čine redovnu djelatnost Društva.**

6.1.2.3 Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su 1.385.321 KM, a odnose se na: troškove transportnih usluga 1.062.676 KM, troškove zakupa 105.776 KM, troškove istraživanja 98.449 KM, troškove usluga održavanja 85.939 KM, troškove reklame i sponzorstva 25.241 KM, troškove usluge izrade i dorade učinaka 6.700 KM, te troškove ostalih usluga 540 KM.

Troškovi transportnih usluga iskazani 1.062.676 KM, a odnose se na: transportne usluge u cestovnom prometu 470.816 KM, usluge izvođenja rudarskih radova 457.713 KM, usluge iskopa, utovara, istovara i pretovara 127.507 KM, te troškovi vaganja 6.640 KM. Transportne usluge prevoza rude boksita do deponije u Mostaru obavljaju se na osnovu Ugovora potpisano u 2016. godini sa KTM BRINA d.o.o. Posušje (šire pojašnjeno u tački 7. Izvještaj). Troškovi usluga izvođenja rudarskih radova, te usluge iskopa, utovara, istovara i pretovara vrše se na osnovu Ugovora sklopljenih sa firmom GRADAC KOP d.o.o. Posušje, zaključenih nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke.

Troškovi zakupa iskazani su 105.776 KM, a odnose se na: zakup dva zemljišta od fizičkih osoba za eksploataciju rude u iznosu 25.000 KM i 49.800 KM jednokratno, te zakup poslovnog prostora – zemljišta u Mostaru za deponiranje rude boksita u mjesечnom iznosu od 2.500 KM.

Troškovi istraživanja iskazani su 98.449 KM, a odnose se na usluge bušenja za istraživanje nastali na osnovu ispostavljenih faktura i građevinskih dnevnika sa gradilišta na kojima je obavljeno bušenje.

Troškovi usluga održavanja iskazani su 85.939 KM, a odnose se najvećim dijelom na: troškove usluga održavanja transportnih sredstava 77.048 KM, troškovi usluga tekućeg održavanja 4.779 KM, usluge održavanja IT opreme 3.780 KM.

Troškovi reklame i sponzorstva iskazani 25.240 KM, odnose se na pomoći raznim udruženjima, sportskim društvima, mjesnim zajednicama i sl. na području općine Posušje nastalih na osnovu Odluke direktora.

Troškovi amortizacije iskazani su 419.254 KM. Amortizacija se vrši linearnom metodom otpisa, što je detaljnije pojašnjeno u tački 6.2.1. Izvještaja.

6.1.2.4 Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su 164.996 KM, a čine ih prema značajnosti: troškovi neproizvodnih usluga 70.323 KM, troškovi poreza, naknada i taksi 42.448 KM (naknade za koncesiju za eksploataciju rude, sudske, administrativne i ostale takse, naknade za iskorištanje voda...), troškovi reprezentacije 19.766 KM, troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga 12.287 KM, ostali nematerijalni troškovi 9.781 KM (troškovi oglasa u štampi, troškovi registracije vozila), troškovi premije osiguranja lica 7.336 KM, troškovi platnog prometa 3.056 KM.

Troškovi neproizvodnih usluga iskazani su 70.323 KM, a najvećim dijelom se odnose na: ostale neproizvodne usluge 32.330 KM (ugovorene naknade za obavljanje poslova nadzora nad provođenjem normativa i mjera zaštite na radu na rudarskim objektima, izrade studija za ishođenje prethodne vodne saglasnosti, monitoring otpadnih voda i sl.), troškove projektovanja, procjene, vještačenja i sl. 12.300 KM (troškovi vještačenja, procjene i sl. 2.900 KM i troškovi revizije finansijskih izvešća 6.500 KM), troškovi advokatskih usluga 9.439 KM, troškovi komunalnih usluga 5.188 KM.

Naknade za koncesiju za eksploataciju rude u 2017. godini iskazane su 21.365 KM, a obračunavaju se na osnovu Ugovora o koncesiji sklopljenih u 2017. godini sa Vladom Županije Zapadnohercegovačke za ležišta L-17 „Mratnjača“ i ležišta L-343 „Mratnjača“. Koncesije za navedena ležišta daju se na period od dvije godine. Ugovorene stope plaćanja za naknade za korištenje koncesije po ovim Ugovorima

iznose: 100 KM/ha na ime katastarskog prihoda zemljišta koje je obuhvaćeno ekspolatacijskim prostorom i 1,50 KM/t prodane količine boksita. Naknade se plaćaju kvartalno. Količine boksita na koje se plaća koncesijska naknada utvrđuje se na osnovu podataka iz knjigovodstva Društva. Iznos naknade za ležište L-17 „Mratnjača“, a na osnovu katastraskog prihoda zemljišta, koje je obuhvaćeno eksplatacijskim prostorom izraženim u „ha“, iznosi godišnje 39 KM, a za ležište L-343 „Mratnjača“ godišnje 321 KM. Nadzor nad provođenjem Ugovora vrše Ministarstvo gospodarstva ŽZH, Ministarstvo finansija ŽZH, te Uprava za inspekcijske poslove ŽZH.

6.1.2.5 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su 316.979 KM, a najznačajniji se odnose na rashode po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja koja nisu naplaćena u ugovorenom roku 283.760 KM i ostale rashode 33.219 KM (nadoknada štete trećim licima po osnovu rješenja, kazne, prekršaji). Na osnovu Odluke Nadzornog odbora od 13.12.2017. godine, Društvo je izvršilo ispravku vrijednosti sumnjivih i sporna potraživanja na teret rashoda, od kojih su najznačajnija: potraživanje od mađarske firme Malmađar Alumijum 248.760 KM, koja je u stečaju i likvidaciji od 2012. godine i protiv koje su pokrenute aktivnosti preko Ministarstva vanjskih poslova BiH i konzulata radi naplate potraživanja.

6.1.2.6 Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka

Smanjenja vrijednosti zaliha učinaka iskazana su 389.270 KM, a odnose se na iskopani boksit koji se nalazi još u otkrivci, za koji su nastali stvarni troškovi, ali isti još nije izvađen iz bušotine i prenešen za zalihe već se iskazuje na poziciji proizvodnje u toku.

6.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u 2017. godini iskazalo pozitivan finansijski rezultat (dubit) u iznosu 49.004 KM, dok je u 2016. godini dobit iskazana 723.095 KM. Značajno smanjenje dobiti u 2017. godini rezultat je ispravke vrijednosti potraživanja iz ranijih godina u ukupnom iznosu od 283.760 KM i činjenice da je u prethodnoj godini oprihodovano 523.841 KM obaveza, po Rješenju o poništenju razreza poreza Kantonalnog Poreznog ureda Ljubuški uslijed zastare.

Međutim, ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat jer:

- nije izvršen sveobuhvatan popis zaliha sirovima, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara, niti su zalihe vrednovane u skladu sa zahtjevima MRS 2 – Zalihe (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);
- nije izvršena procjena nadoknadive vrijednosti stalnih sredstava (tačka 6.2.1. Izvještaja).

Nadzorni odbor Društva je na sjednici održanoj 16.02.2018. godine donio Odluku o prijedlogu raspodjele dobiti za 2017. godinu, kojom se predlaže da se dobit raspoređuje za pokriće akumuliranog gubitka ranijih godina.

Skupština Društva, do okončanja revizije, nije donijela Odluku o raspodjeli dobiti za 2017. godinu, niti je usvojila Izvještaj o poslovanju Društva za 2017. godinu.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava i dugoročnih plasmana na datum bilansa iskazana je:

	31.12.2017.	31.12.2016.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	10.364.457	10.384.748
Nematerijalna sredstva	-	515
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.364.457	10.384.233

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju jedini dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini daju se u sljedećoj tabeli:

	Opis	Zemljišta	Građevinski Objekti	Postroj. i oprema	Transportna Sredstva	Mat.sredstva u pripremi	Ukupno
	1	2	3	4	5	6	7
1	Nabavna vrijednost						
	na dan 31.12.2016.	7.094.954	3.296.287	2.389.097	415.417	-	13.195.754
	direktna povećanja u 2017.	25.000		204.866	15.000	154.099	398.965
	na dan 31.12.2017.	7.119.954	3.296.287	2.593.963	430.417	154.099	13.594.719
2	Akumulirana amortizacija						
	na dan 31.12.2016.	0	893.024	1.760.840	157.659		2.811.523
	amortizacija za 2017.	0	164.644	166.717	87.379		418.740
	na dan 31.12.2017.	0	1.057.668	1.927.557	245.037		3.230.262
3	Neto knjigovo. Vrijednost						
	na dan 31.12.2016.	7.094.954	2.403.263	628.256	257.758	-	10.384.232
	na dan 31.12.2017.	7.119.954	2.238.619	666.406	185.379	154.099	10.364.457

Zemljište iskazano 7.119.954 KM, odnosi se na površinske jame na kojima se vrši bušenje i vađenje rude boksita i zemljišta ispod poslovne zgrade i skladišta i puteve. Povećanje od 25.000 KM odnosi se na kupljeno zemljište od fizičkog lica po osnovu notarskog ugovora, na kojem će vršiti bušenje i vađenje rude.

Građevinski objekti iskazani su 2.238.619 KM (nabavne vrijednosti 3.296.287 KM, ispravke vrijednosti 1.057.668 KM), a čine ih zgrade uprave i administracije, skladišta, magacin eksploziva i garaže. Na ovoj poziciji u 2017. godini nije bilo promjena, osim obračuna amortizacije 164.644 KM.

Postrojenja i oprema iskazani su 666.406 KM (nabavne vrijednosti 2.593.963 KM; ispravke vrijednosti 1.927.557 KM), a čine ih oprema za obavljanje proizvodne djelatnosti (damperi, bageri, utovarivači, rovokopači, bušače garniture, drobilice) i oprema za obavljanje administrativnih poslova. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu od 204.866 KM, odnosi se najvećim dijelom na nabavku rabljenog rovokopača gusjeničara 185.000 KM i uredskog kontejnera 15.900 KM. Smanjenje na poziciji postrojenja i opreme izvršeno je za obračunatu amortizaciju u 2017. godini 77.705 KM.

Transportna sredstva iskazana su 185.379 KM (nabavne vrijednosti 430.417 KM; ispravke vrijednosti 245.037 KM), a čine ih putnički automobili, kamioni, teretna i vučna vozila, i ostala transportna sredstva. Povećanje na ovoj poziciji iskazano je 15.000 KM, a odnosi se na nabavku rabljenog teretnog vozila u iznosu od 15.000 KM. Smanjenje vrijednosti transportnih sredstava izvršeno je za obračunatu amortizaciju 87.379 KM.

Nekretnine, postrojenja i opreme u pripremi iskazane su 154.099 KM i odnose se na ulaganja u rekonstrukciju poslovne zgrade Društva po osnovu sklopljenog Ugovora sa firmom Mrvelji d.o.o. Posuđje ukupne vrijednosti 178.190 KM, nakon provedenog otvorenog postupka nabavke.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije“, a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda. Stope amortizacije date su u sljedećoj tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna sredstva	5	20
Građevinski objekti	20	5
Postrojenja i oprema	6,67	15
Računarska oprema	3	33,33

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo na datum bilansa, kao ni ranijih godina, nije vršilo procjenu o postojanju bilo kakvih pokazatelja da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.

Obzirom da imovina predstavlja značajnu stavku u Bilansu stanja Društva, ne možemo potvrditi da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa članom 33. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH kojim je jasno definisana obaveza primjene MRS.

Preporuke:

- *Na datum bilansa vršiti procjenu o postojanju bilo kakvih pokazatelja da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava;*
- *Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja u potpunosti primjenjivati Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, MRS i MSFI.*

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo nema uspostavljenu bazu podataka o zemljištu i građevinskim objektima sa kojima raspolaže, već ima samo pregled nekretnina prema knjigovodstvenim evidencijama. Prezentirana su nam 3 zemljišno knjižna izvadka u kojima je u vlasničkom listu iskazano pravo korištenja imovinom. Radi se o poslovnoj zgradi, zemljištu, parkiralištu i prilaznim putevima, dok za ostale nekretnine iskazane u knjigovodstvenim evidencijama Društvo nema posjedovne listove.

Hipoteke i založno pravo

Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom, niti su na nekretninama i pokretnim stvarima upisana založna prava u korist trećih lica.

Preporuka:

- *Intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.*

6.2.2 Tekuća sredstva

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

	31.12.2017.	31.12.2016.
ZALIHE	1.158.408	1.524.325
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	181.678	158.325
Proizvodnja u toku	449.730	-
Gotovi proizvodi	527.000	1.366.000

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara iskazane su 181.678 KM, a čine ih: zalihe rezervnih dijelova 143.625 KM, eksploziva u skladištu 23.034 KM i goriva 15.019 KM.

U okviru iskazanih zaliha uključen je višak zaliha utvrđen popisom na dan 31.12.2017. godine u ukupnom iznosu 140.795 KM, a odnosi se na: rezervne dijelove 115.946 KM; eksploziv 20.754 KM i gorivo 4.095 KM.

Naime, Društvo nije uspostavilo adekvatan sistem materijalnog i finansijskog knjigovodstva zaliha u skladištu, zbog čega je utvrđen navedeni višak. U razgovoru sa odgovornom osobom, u skladištu se nalazi znatan dio zaliha koje datiraju još od prije rata, rezervnih dijelova za automobile koji se više ne koriste, kao i rezervni dijelovi za opremu koja je odavno van funkcije.

Na osnovu navedenog, ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat (dubit 49.004 KM), koji je uvećan za 140.795 KM (iskazani višak), jer nije izvršen sveobuhvatan popis sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara, niti je izvršena procjena neto prodajne vrijednosti zaliha, odnosno usklađivanje vrijednost zaliha, kako nalaže MRS 2 – Zalihe.

Gotovi proizvodi iskazani u iznosu 527.000 KM, odnose se na zalihe iskopanog boksita. Obračun zaliha se radi dva puta godišnje (po polugodišnjem i godišnjem obračunu), s tim da se na kraju godine stornira obračun po polugodišnjem izvještaju i sačinjava obračun za cijelu godinu. Cijena koštanja u 2017. godini iznosila je 43 KM/t i ista je utvrđena na osnovu stvarnih proizvodnih troškova i proizvedene količine uglja od 65.300 tona.

Proizvodnja u toku iskazana je u iznosu od 449.730 KM i odnosi se na iskopani boksit koji se nalazi još u otkrivci, za koji su nastali stvarni troškovi, ali isti još nije izvađen iz bušotine i prenesen za zalihe.

Preporuka:

- Izvršiti sveobuhvatan popis zaliha sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara, a potom izvršiti procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha, odnosno uskladiti vrijednost zaliha kako nalaže MRS 2 – Zalihe.

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenta na datum bilansa je sljedeća:

	31.12.2017.	31.12.2016.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.162	2.787
Transakcijski račun – domaća valuta	30.841	2.640
Transakcijski račun – strana valuta	259	58
Blagajne - domaća valuta	62	89

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31.12.2017. godine iskazani su 31.162 KM, a odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka.

U Društvu postoji Glavna blagajna u kojoj se evidentiraju: novčana sredstva podignuta sa transakcijskog računa u KM, isplate putnih naloga i dnevica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu, takse, te sitni računi. Blagajna se vodi i zaključuje svakodnevno.

Visina blagajničkog maksimuma je utvrđena Pravilnikom o blagajničkom poslovanju iz 2012. godine i iznosi 200 KM.

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:

	31.12.2017.	31.12.2016.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	1.150.950	1.721.629
Kratkoročna potraživanja	1.150.950	1.721.629
Potraživanja od kupaca u zemlji	1.150.950	1.437.869
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	0	248.760
Druga kratkoročna potraživanja	0	35.000

Potraživanja od kupaca iskazana su 1.150.950 KM i odnose se na potraživanja po osnovu izvršenih isporuka rude boksita. Dva najveća kupca su: „Alumina“ d.o.o. Zvornik i „Erdal“ d.o.o. Sarajevo (stari naziv „Prvo plinarsko društvo“ d.o.o. Sarajevo) sa kojima Društvo ima zaključene ugovore o kupoprodaji rude boksita. Isporuka navedene rude je fakturisana u skladu sa odredbama zaključenih ugovora. Značajan promet Društvo je do sredine godine ostvarivalo sa „Aluminijem“ d.d. Mostar, kojem je isporučivalo glinicu, nabavljenu od svog kupca „Alumina“ d.o.o. Zvornik iz razloga što „Alumina“ d.o.o. nije redovno izmirivala svoje obaveze po osnovu isporučenog boksita. Na ovaj način, Društvo je putem kompenzacije smanjivalo svoja potraživanja. Na dan 31.12.2017 najveća, nenaplaćena potraživanja su od kupaca: „Erdal“ d.o.o. Sarajevo 479.288 KM, „Alumina“ d.o.o. Zvornik 606.414 KM i „Aluminij“ d.o.o. Mostar 26.935 KM.

Ostala potraživanja odnose se na potraživanja po osnovu izdavanja objekata u zakup pravnim licima sa kojima Društvo ima zaključene ugovore.

Ročna struktura potraživanja od prodaje na datum bilansa bila je sljedeća:

Konto	do 30	31 do 90	90 do 180	180 do 365	Preko 1 godine	KM
Potraž. od kupaca u zemlji	491.174	119.230	487.183	0	53.363	1.150.950

Uvidom u ročnu strukturu potraživanja na potraživanja preko godinu dana odnosi se 53.363 KM ili 4,63% od čega se najveći dio odnosi na potraživanja od kupca „Alumina“ d.o.o. Zvornik .

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa slijedećom strukturom:

	31.12.2017.	31.12.2016.
KAPITAL	10.591.416	10.542.412

Osnovni kapital	11.866.101	11.866.101
Neraspoređena dobit ranijih godina	1.753.094	1.029.999
Neraspoređena dobit izvještajne godine	49.004	723.095
Gubitak ranijih godina	(3.076.783)	(3.076.783)

Osnovni kapital u finansijskim izvještajima iskazan je 11.866.101 KM, a u sudskom registru 2.000 KM. U sudski registar upisan je iznos od 2.000 KM, po osnovu Odluke o upisu temeljnog kapitala i usklađivanju statusa Društva sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH, koju je donijela Vlada Županije Zapadnohercegovačke 03.02.2010. godine, a prema kojoj je navedeni kapital u 100% vlasništvu Županije Zapadnohercegovačke. Osnovni kapital iskazan u finansijskim izvještajima odnosi se na:

- upisani kapital po sudskom rješenju 2.000 KM;
- temeljni kapital 10.578.986 KM koji se odnosi na zemljište, nekretnine i opremu koja je prвobitno unešena u kapital Društva po osnovu popisa izvršenog u 2002. godini. Navedenim popisom obuhvaćeno je zemljište na kojem se vrši eksploatacije rude, upravna zgrada, ali i razna postrojenja i oprema s kojom je Društvo tada raspolagalo i isti nije upisan u sudskom registru;
- državni kapital 1.285.115 KM koji se odnosi na uplate Vlade FBiH po osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH⁶ prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine, po osnovu izmirenja obaveza za PIO i poreza na platu do 31.12.2008. godine. Zakonom je definisano da će se sredstva koja Federacija ulaže u konsolidaciju rudnika uglja evidentirati kao povećanje učešća državnog kapitala, koji je ranije umanjivan uslijed iskazanih gubitaka u poslovanju. **Navedeno ulaganje Vlade FBiH nije registrovano u sudskom registru kao povećanje kapitala Društva.**

Neraspoređena dobit tekuće godine iskazana je 49.004 KM i odnosi se na ostvarenu dobit izvještajne godine.

Preporuka:

- *Poduzeti aktivnosti na usklađivanju osnovnog kapitala Društva iskazanog u poslovnim knjigama sa registrovanim kapitalom.*

6.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su sljedeće obaveze:

	31.12.2017	31.12.2016.
OBAVEZE I RAZGRANIČENJA	2.133.562	3.091.077
Dugoročne obaveze	-	-
Kratkoročne obaveze	2.113.562	3.091.077
Kratkoročne finansijske obaveze	149	-
Obaveze iz poslovanja	633.082	1.556.017
Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja	1.407.203	1.468.300
Druge obaveze	11.559	8.279
Obaveze za PDV	51.882	52.725
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	9.687	5.756

6.2.4.1 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su 2.133.562 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 977.515 KM ili 32%, a odnose se najvećim dijelom na: obaveze po osnovu plata 1.407.203 KM, obaveze iz poslovanja 633.082 KM, obaveze za PDV 51.882 KM i druge obaveze 11.559 KM.

Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja iskazane su 1.407.203 KM, a odnose se na obaveze za neto plate i naknade plata za 12. mjesec 2017. godine 53.202 KM, obaveze za poreze na

⁶ "Sl. novine FBiH", broj: 81/08"

plate i naknade plata 90.409 KM. U strukturi iskazanih obaveza po osnovu plata i naknada plata iskazane su i neizmirene obaveze po osnovu doprinosa iz 2013., 2014. i 2015. godine u ukupnom iznosu 1.227.511 KM, a odnose se na: doprinose za penzijsko invalidsko osiguranje 687.958 KM, doprinosi za zdravstveno osiguranje 479.568 KM i doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti 59.985 KM. Navedene obaveze nisu plaćene, niti su poduzete bilo kakve aktivnosti u cilju izmirivanja istih, što nije u skladu sa članom 11. Zakona o doprinosima i članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

Preporuka:

- *Planirati izmirenje obaveza po osnovu doprinosa iz 2013., 2014. i 2015. godine, kako ne bi došlo do blokade računa od strane nadležnih institucija i uvećanja troškova po osnovu zaračunatih kamata.*

Obaveze iz poslovanja iskazane su 633.082 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 922.935 KM ili 59%, a odnose se na obaveze prema dobavljačima za isporuku roba i izvršene usluge. Nabavljane robe i usluge u 2017. godini uglavnom su: gorivo, eksploziv, rezervni dijelovi i ostala oprema (najznačajnija rabljeni rovokopač gusjeničar), usluge prevoza rude, usluge najma bagera i ostalih mašina, usluge održavanja opreme i vozila, usluge adaptacije poslovne zgrade itd.

Od ukupnih obaveza prema dobavljačima u zemlji, najznačajnije su obaveze prema: „Lager“ d.o.o Posuđe 405.740 KM za gorivo, Željeznice Federacije BiH 73.649 KM za prevoz željeznicom, „TIM-Z“ d.o.o. Široki Brijeg 48.432 KM za eksploziv, Ministarstvo gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke 21.365 KM - obaveze za koncesije, „Miner“ d.o.o. Tomislavgrad 18.003 KM za usluge miniranja, „KTM-BRINA“ 15.615 KM za prevoz kamionima, te ostali manji iznosi.

Obaveze za PDV iskazane su 51.882 KM i odnose se obavezu za decembar 2017. godine.

Druge obaveze iskazane su 11.559 KM i odnose se na obaveze za obustave iz plata zaposlenih 10.744 KM, te ostale obaveze za doprinose po osnovu naknada fizičkim licima.

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Na osnovu Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa iz 2016. godine, Odlukom direktora formirana je Komisija za popis zaliha, stalnih sredstava i gotovine u blagajni. Komisija je 03.01.2018. godine sačinila pojedinačne zapisnike: Zapisnik za popis zaliha, Zapisnik za popis stalnih sredstava i Popis blagajne sa stanjem na dan 31.12.2017. godine. Međutim, Društvo nije izvršilo popis potraživanja i obaveza, već je samo sačinjena Izjava o potraživanjima i Izjava o obavezama na dan 31.12.2017. godine, u kojima se navodi ukupan iznos potraživanja i ukupan iznos obaveza, te da navedeni iznosi odgovaraju iznosima iskaznim u poslovnim knjigama Društva, bez konstatovanja za koje stavke potraživanja i obaveza nisu obezbjeđeni izvještaji o saglasnosti salda (IOS-i), čime bi se utvrdila tačnost iskazanih stanja potraživanja i obaveza. Navedene izjave potpisao je direktor Društva.

U izvještaju o popisu zaliha konstatovan je višak rezervnih dijelova, eksploziva, goriva i maziva u odnosu na knjigovodstvenu evidenciju u ukupnom iznosu 140.794 KM. Komisija nije dala nikakvo obrazloženje za utvrđeni višak koji je evidentiran u korist prihoda 2017. godine.

Na osnovu naprijed navedenog, ne možemo potvrditi da je Društvo popis imovine i obaveza izvršilo u skladu sa odredbama članova 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- *Godišnji popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa članom 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima, iskazani su ukupni novčani primici 427.339 KM i ukupne novčane isplate 398.964 KM, što za rezultat ima pozitivan novčani tok u iznosu 28.375 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2017. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama su uskladene sa is казаниm vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljane u skladu sa zahtjevima iz MRS 1 –Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standara finansijskog izvještavanja, kao i člana 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. **U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.**

Preporuka:

- *Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima iz MRS 1.-Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standara finansijskog izvještavanja.*

7. JAVNE NABAVKE

Društvo je 09.05.2017. godine donijelo Plan javnih nabavki broj 02-64/17 za 2017. godinu, kojim su planirane nabavke u ukupnom iznosu od 942.717 KM i to: dvije nabavke roba putem otvorenog postupka u vrijednosti 755.717 KM, pet nabavki roba i usluga putem konkurenetskog zahtjeva u vrijednosti 181.000 KM, jedna nabavka roba i usluga putem direktnog sporazuma u vrijednosti 6.000 KM. Društvo je 31.08.2017. godine izvršilo izmjenu i dopunu Plana nabavki za nabavku rudarskih radova na ležištu Tribustovo L 44 putem otvorenog postupka planirane vrijednosti 350.000 KM.

Prema prezentiranim podacima, u 2017. godini, provedeno je devet postupaka nabavki i zaključeni su ugovori ukupne vrijednosti od 1.160.275 KM (bez PDV-a) i to: četiri nabavke putem otvorenog postupka u vrijednosti 1.086.069 KM, tri postupka putem direktnih sporazuma ukupne vrijednosti 9.242 KM i dva postupka putem konkurenetskog zahtjeva za dostavu ponuda ukupne vrijednosti 64.964 KM.

Revidirali smo osam postupka i procedura dodjele ugovora u 2017. godini ukupne vrijednosti 1.002.791 KM ili 87 % vrijednosti ukupno zaključenih ugovora, i to: četiri ugovora dodijeljenih putem otvorenog postupka (vrijednosti 930.352 KM), dva konkurencka zahtjeva (u vrijednosti 65.054 KM) i dva direktna sporazuma (u vrijednosti 7.385 KM). Uvidom u dokumentaciju provedenih postupaka, nismo uočili propuste, međutim, Društvo je vršilo nabavku roba i usluga bez provedenih postupaka u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Nabavke usluga prevoza rude boksita, Društvo je tokom 2017. godine, kao i prethodne godine, nabavku vršilo na osnovu sklopljenog Ugovora sa preduzećem „KTM BRINA“ d.o.o. Posuđje od 05.02.2016. godine **bez provođenja procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama.** Na navedeni Ugovor Nadzorni odbor je dana 03.02.2016. godine dao svoju saglasnost. Ugovorom su definisane jedinične cijene u rasponu od 12,52 KM/t do 13,69 KM/t na relacijama od deponija na kojima su iskopi do Mostara, u zavisnosti od udaljenosti deponija. Društvo je u toku 2017. godine sa navedenim preduzećem imalo promet u ukupnom iznosu od 532.810 KM.

Za nabavke usluga održavanja vozila i rezervnih dijelova za vozni park, Društvo je tek u decembru 2017. godine provelo konkurencki zahtjev za dostavljanje ponuda, a do tada, kao i u prethodnoj godini, ove nabavke su vršene mimo procedura utvrđenih Zakonom o javnim nabavkama. Ugovor je sklopljen sa preduzećem „Gumakomerc“ d.o.o. Posuđje ukupne vrijednosti 41.764 KM. Uvidom u karticu navedenog dobavljača konstatovali smo da je Društvo tokom cijele godine vršilo usluge održavanja vozila i nabavku rezervnih dijelova u ukupnom iznosu od 47.063 KM.

Za usluge bušenja za istraživanje nalazišta boksita, Društvo je tokom cijele godine angažovalo preduzeće „MINER“ d.o.o. Tomislavgrad, bez provođenja postupka javne nabavke. U toku 2017. godine Društvo je sa navedenim dobavljačem imalo promet u ukupnom iznosu od 98.449 KM.

Preporuka:

- *Postupke nabavki roba i usluga provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurenca, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.*

8. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima, protiv Društva se vode dva sudska spora ukupne vrijednosti 62.000 KM, a odnose se na tužbe dva radnika kojima je uručen otkaz u 2017. godini.

Društvo prema prezentiranim podacima na dan 31.12.2017. godine, nema pokrenutih sudske postupaka protiv trećih lica, osim što su protiv preduzeća „Malmađar Aluminijum“ Mađarska, koje je u stečaju, pokrenute aktivnosti preko Ministarstva vanjskih poslova BiH i konzulata, radi naplate potraživanja u ukupnom iznosu od 248.760 KM.

9. KOMENTAR

U ostavljenom roku Društvo „Rudnici boksita“ d.o.o. Posušje očitovalo se Dopisom od 04.06.2018. godine na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji Društva „Rudnici boksita“ d.o.o. Posušje za 2017. godinu. U dostavljenom očitovanju se navodi da nema komentara na predmetni Nacrt, tako da isti predstavlja konačni Izvještaj o finansijskoj reviziji Društva „Rudnici boksita“ d.o.o. Posušje. Uz očitovanje, Društvo je priložilo dokumentaciju kojom dokazuje da su poduzete aktivnosti na realizaciji datih preporuka koje se odnose na plaćanje zaostalih obaveza po osnovu poreza i doprinosa u iznosu od 391.276 KM i provođenja otvorenog postupka za uslugu prevoza rude.

Rukovodilac Sektora za javna preduzeća:

Mira Pažin, dipl.oec.

Tim za reviziju:

Belma Mušinović, dipl.oec., vođa tima

Nina Šunjić, dipl.oec., član tima

Belma Đulić, dipl.oec., član tima

IV. PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2017. godine			
Naziv: Rudnici Boksite d.o.o. Posušje			
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	5.476.338	7.554.620
1	Prihodi od prodaje robe		3.406.341
2	Prihodi od prodaje učinaka	5.329.302	4.118.846
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka		
4	Ostali poslovni prihodi	147.036	29.433
II	Poslovni rashodi (od 1 do 8)	5.248.418	7.430.199
1	Nabavna vrijednost prodate robe		3.354.429
2	Materijalni troškovi	1.379.351	949.619
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	1.510.225	1.534.921
4	Troškovi proizvodnih usluga	1.385.321	935.634
5	Amortizacija	419.254	391.539
6	Troškovi rezervisanja		
7	Nematerijalni troškovi	164.997	124.057
8	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	389.270	140.000
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)	227.920	124.421
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)	-	-
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	-	-
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 2)	0	0
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	-	-
2	Prihodi od kamata		
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	522	62
1	Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	-	-
2	Rashodi kamata	522	-
3	Negativne kursne razlike	-	62
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	-	-
5	Ostali finansijski rashodi	-	-
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)		
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	522	62
VII	Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0	227.398	124.359
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0	-	-
	OSTALI PRIHODI I RASHODI	-	-
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 7)	10	650.841
1	Dobici od prodaje osnovne imovine		127.000
2	Dobici od prodaje investicijskih nekretnina	-	-
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	-	-
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Dobici od prodaje materijala	-	-
6	Viškovi	-	-
7	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	10	523.841
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	316.980	22.000
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava		-
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicijskih nekretnina	-	-
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	-	-
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Gubici od prodaje materijala	-	-

6	Manjkovi	-	-
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	-	-
8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	283.761	-
9	Rashodi i gubici na zalihamu i ostali rashodi	33.219	22.000
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)		628.841
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	316.970	-
	PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	140.795	-
1*	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti zaliha	140.795	-
	RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	-	-
2*	Umanjenje vrijednosti materijalne osnovne imovine	-	-
3*	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	-	-
4*	Umanjenje vrijednosti zaliha	-	-
5*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnijih grešaka iz ranijih perioda	3	16.041
6*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	2.222	46.146
	DOBIT ILI GUBITAK OD NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	49.004	723.095
XIV	Gubitak od neprekinutog poslovanja prije poreza	-	-
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1	Porezni rashodi perioda	-	-
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja	49.004	723.095
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja	-	-
	DOBIT ILI GUBITAK OD PREKINUTOG POSLOVANJA		
	Prihodi i dobici iz osnova prodaje i uskl. vrijednosti imovine namijenjene prodaji i obustavljenog poslovanja	-	-
	Gubitak od prekinutog poslovanja		
XVII	Neto dobit perioda	49.004	723.095
XVIII	Neto gubitak perioda	-	
B)	OSTALA SVEOBUVATNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupna neto sveobuhvatni dobit perioda	49.004	723.095
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda	-	

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 23.2.2018. godine

Direktor
Petar Petric

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine
Naziv: Rudnici Boksa d.o.o. Posušje

Pozicija		Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispравка vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
	A K T I V A				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)	13.596.264	3.231.806	10.364.458	10.384.748
1	Nematerijalna sredstva	1.545	1.545	0	515
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	13.594.719	3.230.261	10.364.458	10.384.233
3	Investicijske nekretnine	-	-	-	-
4	Biološka sredstva	-	-	-	-
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	-	-	-	-
6	Dugoročni finansijski plasmani	-	-	-	-
7	Druga dugoročna potraživanja	-	-	-	-
8	Dugoročna razgraničenja	-	-	-	-
	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA				
	C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)	2.340.520		2.340.520	3.248.741
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	1.158.408		1.158.408	1.524.325
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	1.182.112		1.182.112	1.724.416
	D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA				
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA				
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	15.936.784	3.231.806	12.704.978	13.633.489
	II) Izvanbilansna evidencija - vanbilansna aktiva				
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	15.936.784	3.231.806	12.704.978	13.633.489

	P A S I V A			
	A) KAPITAL (1 do 10)			
1	Osnovni kapital		11.866.101	11.866.101
2	Upisani neuplaćeni kapital		-	-
3	Emisiona premija		-	-
4	Rezerve		-	-
5	Revalorizacione rezerve		-	-
6	Nerealizovani dobici		-	-
7	Nerealizovani gubici		-	-
8	Neraspoređena dobit		1.802.098	1.753.094
9	Gubitak do visine kapitala		3.076.783	3.076.783
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli		-	-
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			
	D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE			
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE(1 do 8)			
1	Kratkoročne finansijske obaveze		149	-
2	Obaveze iz poslovanja		633.082	1.556.017
3	Obaveze iz specifičnih poslova			
4	Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih		1.407.203	1.468.300

5	Druge obaveze			11.559	8.279
6	Obaveze za PDV			51.882	52.725
7	Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine			9.687	5.756
8	Obaveze za porez na dobit			-	-
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			-	-
	G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE			-	-
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			12.704.978	13.633.489
	II) Izvanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva			-	-
	UKUPNO PASIVA (I+II)			12.704.978	13.633.489

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 23.2.2018. godine

Direktor:
Petar Petric

u KM

Izvještaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2017. godine (INDIREKTNA METODA)				
Naziv: Rudnici Boksita d.o.o. Posušje				
	O p i s	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1	Neto dobit(gubitak) za period		49.004	723.095
	Usklađivanje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	-	-
3	Gubici (dobiti) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	-	-
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	419.254	391.539
5	Gubici (dobiti) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	-	(127.000)
6	Usklađivanje iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)	-	-
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)	-	-
8	Ostala usklađivanja za negotovinske stavke i gotovinski tijekovi koj se odnose na ulagačke i finansijske aktivnosti	+(-)	-	-
9	Ukupno 2 do 8		419.254	264.539
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	365.917	246.013
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	570.679	(490.499)
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	-	-
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	-	-
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	(922.935)	(368.470)
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	(54.580)	(479.358)
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	-	-
17	Ukupno 10 do 16		(40.919)	(1.092.314)
18	Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti (1+9+17)		427.339	(104.680)
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)			
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	-	-
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	+	-	-
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	-	-
23	Prilivi iz osnova kamata	+	-	-
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	-	-
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana		-	-
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)			
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	-	-
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	-	-
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	-	-
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	-	-
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (I-II)		-	-
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (II-I)		-	-
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		-	105.057
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	-	-
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	-	-
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	-	-
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	-	-

38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39do44)	398.964	-
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	-
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	-
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	-
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	-
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	-
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	398.964
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (I-II)	-	105.057
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (II-I)	398.964	-
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	427.339	105.057
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	398.964	104.680
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE	28.375	377
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE	-	-
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda	2.787	2.410
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	-
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	-
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda	31.162	2.787

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 23.2. 2018. godine

Direktor:
Petar Petric

Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2017. godine									
		Naziv: Rudnici Boksita d.o.o. Posušje							
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU		Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacione rezerve	Nerealizovani dobici/gubici	Ostale rezerve	Akumulir. neraspoređeni dobit/nepokriveni gubitak	UKUPNI KAPITAL (2+3+4+5+7)	MANJISKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. Stanje na dan 31.12.2015. g.	11.866.101	-	-	-	-	(2.046.784)	9.819.317	-	9.819.317
2.Efekti promjena u računov.politikama	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2015., odn. 01.01.2016. g.	11.866.101	-	-	-	-	(2.046.784)	9.819.317	-	9.819.317
5.Efekti reval.materij.i nem.sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Nerealizovani dobici/gubici po osn. finansijskih sred.raspol. za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.Kursne razlike nastale prevođenjem finansijski izvještaja u dr.valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.Neto dobit (gubitak) iskaz.u bil.uspj.					723.095	723.095	723.095	723.095	
9.Neto dobici/gubici prizn.dir.u kapitalu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Objavljene dividende i drugi oblici rasp. dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Emisija dion.kapitala i dr.obl.poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Stanje na dan 31.12.2016.godine, odnosno 01.01.2017. godine	11.866.101				(1.323.689)	10.542.412			10.542.412

13. Efekti promjena u rač.politikama	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2016., odn., 01.01.2017. g.	11.866.101		-	-	(1.323.689)	10.542.412		-	10.542.412
16. Efekti reval.materij.i nem.sredst.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17. Nerealizovani dobici/gubici po osn.finans.sreds.raspol. za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18. Neto dobit (gubitak) iskaz.u bilansu uspjeha	-	-	-	-	49.004	49.004			49.004
19. Neto dobici/gubici priznati direktno u kapitalu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20. Objavljene divid.i drugi obl.raspodj. dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21. Emisija dion.kapit. i dr.oblici poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22. Stanje na dan 31.12.2017. god.	11.866.101	0	0	0	(1.274.685)	10.591.416		0	10.591.416

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 23.2.2018. godine

Direktor:
Petar Petric